9e JAARGe. [№ 87.

OOSTPOST
SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ₮ jaar f 24.- ₮ halfjr f 12.- ₮ maand f 2.-
" Java. " do. " 30.- " do. " 15.-
" Buitenb. " do. " 36.- " do. " 18.-
" Europa. " do. " 50.-
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

MAANDAG 15 APRIL 1861.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is f 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

SOERABAYA, den 11den April 1861.

De Resident van *Soerabaya* maakt bekend dat op *Zaturdag* den 20sten dezer des morgens ten 10 ure ten zijnen burele eene uitbesteding zal worden gehouden voor den OVERVOER VAN HOUTWERKEN.

Van **Boenga** naar **Pangool** van 393 stuks.
" **Boenga** naar **Batavia** " 3011 "
EN
" **Boenga** naar **Onrust** " 268 "

De voorwaarden liggen ter inzage opgenoemd bureau:
Namens den Resident,
De Secretaris,
(586) **Ch. TROMP.**

Op Zaturdag den 27sten dezer, zal ten burele van den Resident van *Soerabaya* eene openbare

UITBESTEDING

worden gehouden, voor het transport van zout uit de hoofddepôt-pakhuizen te **Boender (Madura)** naar de verschillende zoutverkooppakhuizen in de Residentie *Probolingo*, gedurende één jaar en gedurende drie jaren, beginnende met 1e Junij 1861.

De voorwaarden liggen ter inzage van belanghebbenden op gemeld bureau.

SOERABAYA, Namens den Resident,
15 April 1861. *De Secretaris,*
(594) **CH. TROMP.**

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 16den April 1861.
Bij den heer *W. Heijn*, te Simpang van meubelaire goederen.

Op Woensdag den 17den April 1861.
Bij den heer *J. Ten Cate* in het huis vroeger bewoond door den heer *Friedlander*, te Kepoetran van meubelaire goederen.

Op Donderdag den 18den April 1861.
Bij den heer *Deeleman*, in de stad van diverse goederen.

Op Vrijdag den 19den April 1861.
Bij de heeren *Gebroeders Perret, & Co*, voor de voormalige toko van de heeren *Pereira & Co*, aan de werfstraat van diverse goederen. (578)

Op Zaturdag den 20sten April 1861.
Bij den Kapitein *Anten*, te Kembang Jepoon (Chineesche kamp) van meubelaire goederen.

STERFGEVALLEN.

Op den 11den dezer overleed in den ouderdom van 28 jaren mijne geliefde echtgenoote CHARLOTTA VAN ZEIJL.
(593) **W. F. RIES.**
Eenige kennisgave.

Overleden den 11den dezer, HENRI JACQUES JOSIAS, geboren 7 *November a. p.* jongste zoon van
Soerabaija, **W. J. A. BAKE.**
15 *April* 1861. **J. A. BAKE,**
Eenige kennisgave. (600) geb. *Reep.*

VENDUTIE
op Donderdag 18den April,
bij
A. H. DEELEMAN,
van
DIVERSE COMMISSIE-GOEDEREN.
(581)

Op VENDUTIE
van Donderdag den 18den April
BIJ
A. H. DEELEMAN,
zal worden verkocht:
cc. 25 picols ROOD BLADKOPER.
(597)

Op Zaturdag den 27 April,
HOUT-VENDUTIE
Op Groedo,
VAN
plus minus 1000 BALKEN, DOLKEN en
SCHAALPLANKEN.

zeer geschikt voor huisbouw en voor afvoer goed gelegen.
(512) **ZANTHUIS & CO.**

Pada hari Saptoe tanggal 27 April,
LELANG
kaijoe kaijoe **DJATIE,**
DI GROEDO,
kira kira 1000 biedjie
BALLOK sama DOLLOK,
DAN
PAPAN KOELIET.

baik sekali voor bekin roema. Ini kaijoe tertingal seblah kali besaar, djadie gampang boleh berankat.
(513) **ZANTHUIS & CO.**

VENDUTIE.
Op den 30sten April en 1 Mei 1861,
zullen in het
JAVA-HOTEL OP TAWANG,
voor rekening van den onder Beneficie van Inventaris aanvaarden Boedel van wijlen
MACKERTICH CARAPIET,
in het openbaar, ten overstaan der Weeskamer alhier,
PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

a. De onderscheidene **GEBOUWEN, MEUBILAIRE GOEDEREN** en verder **INVENTARIS** uitmakende het Logement en de Wagenverhuurderij bekend onder den naam van **JAVA-HOTEL.**
b. Een **HUIS** en **ERF** staande en gelegen op *Pontjol*, bij het register der verponding bekend sub. Let. F. No. 633.
c. Eenige **MEUBELEN** en **LOSSE GOEDEREN** mede tot bovengemelden boedel behoorende.

Zullende de **Veil-Conditien** bij het **VENDU-KANTOOR** en in het **JAVA-HOTEL** acht dagen bevorens voor een ieder ter inzage liggen.

Zijnde inmiddels het bedoelde *Java-Hotel* niet bijbehooren uit de hand te koop op zeer billijke en voordeelige voorwaarden, te vernemen bij den Heer ITZIG HEIJNE aan den *Boedjongschen Weg.*

SAMARANG, **W. DE JONG, qq.**
den 5 *April* 1861. (570)

HOUT-VENDUTIE TE GRISSEE,
Op een nader te bepalen dag
in het begin der maand Mei.
VAN
Circa 3000 stuks BALKEN.
geschikt voor huisbouw.
(596) **P. C. VAN ROYEN.**

VENDUTIE
Op een nader te bepalen dag,
tegen 4% vendu Salaris
voor rekening van de Heeren
ADAM & CO.
in het venduLokaal van
D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van Engelsche goederen bestaande uit:
Karpetten. } van nieuwe dessins.
Alkatieven. }
Wollen omslagdoeken, zeer geschikt voor reizigers.
Toilet spiegels, met en zonder marmer.
Heerenhemden.
Modewaren.
IJzeren geldkisten.
Fijne merinos borstrokken.
" " **onderbroeken.**
Kinderwagentjes.
Eene groote kwantiteit **katoenen goederen.**
Linnen drills, voor Pantalons.
Katoenen id. id.
Dames zakdoeken.
Fraaije veestergordijnen, met kwasten.
Wagentuigen, met pleet gemonteerd.
Rendij " " " "
Zadels, met toebehooren.
Wagenveeren en **assen.**
Revolver pistolen.
Groote spiegels, met vergulde en verzilverde lijsten.
Kamfer houten koffers.
Scheermessen.
Pennemessen.
Prachtige tafelkleeden.
Fijn servetgoed.
Batik sarongs.
Gember wijn.
Pale ale en **porter.**
No. 3, 4 en **5 manila eigaren.**
Japansche zijde, enz. enz. enz.
Daags te voren te bezigtigen.
NB. Goederen mogen op deze vendutie niet bijgebragt worden. (587)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP MENADO,

Kapt. COUTERON,
Vertrekt naar **Samarang, Batavia, Padang** en **Benkoelen**, op *Woensdag den 17den April.*
Adres bij
(575) **W. CORES DE VRIES.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR AMSTERDAM
wordt aangeboden met het Ned. barkschip
ALCIJONE,
Kapt. A. Haacke.

Deze bodem uitmuntend ingerigt voor passagiers, vaart een geëxamineerd geneesheer en zal vermoedelijk met het einde dezer maand de reis direct van hier aanvaarden.
Nadere informatien te bekomen bij den gezagvoerder en
De Agenten,
(537) **FRASER EATON & CO.**

Een JONG MENSCH, Nederlander van Geboorte vroeger zeevarende, bekend met de inlandsche taal, zoude zich gaarne geplaatst zien, als opziener bij eene TABAKS ONDERNEMING.
Gelieve zich met franco brieven onder Letter **A** te adresseeren bij den uitgever dezes. (601)

De betrekking van **MACHINIST** op de fabriek KANDANGDJATIE, residentie *Probolingo*, vacant zijnde, zoo vervoege men zich daarop reflecterende, *portvrij* tot den administrateur. (577)

In de werkplaats van den ondergeteekende bestaat ook gelegenheid tot het aanzetten van scheermessen en het schoonmaken van schuttersgeweren, pistolen, enz. tegen contante betaling.
(592) **W. D. ECHTER,**
Societeitstraat.

BENOEMINGEN BESLUITEN enz.

JAVASCHE COURANT

den 10den April 1861 no. 29.

— Bij Koninklijk besluit van den 19den Jannarij 1861. no. 64, is de tweede luitenant D. L. de Rochemont, van het 7de regiment infanterie, in zijnen rang en ancienniteit overgeplaatst bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie, met bepaling, dat hij daarbij zal rangschikken onmiddelijk boven den tweede luitenant C. L. Bense, van genoemd leger.

Bij Koninklijk besluit van den 20sten Januarij 1861, no. 59, is de tweede luitenant F. C. Burgers, van het 2de regemnent infanterie, in zijnen rang en ancienniteit overgeplaatst bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie, met bepaling, dat hij daarbij zal rangschikken onmiddelijk boven den tweeden luitenant C. C. Prager, van genoemd leger.

Civiel-Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de tweede kommies bij de algemeene rekenkamer W. D. van Berckel.

Op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, de kommies op het residentie-kantoor te Tagal, A. L. Edwards.

Eervol, uit zijne betrekking, wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, de klerk ter algemeene secretarie F. Brouwer.

Uit 's lands dienst, de gewezen gezaghebber van Saleijer, J. W. Kroller.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland aan den directeur der burgerlijke openbare werken, met den rang van inspecteur van den waterstaat in Nederlandsch-Indie, G. H. Uhlenbeck.

Een tweejarig verlof naar Nederland wegens ziekte, aan den hoofdkommies bij de directie der producten en civiele magazijnen F. B. van Leeuwen en aan den telegrafist der derde klasse A. J. J. C. Guise.

BENOEMD:

Tot resident van Banka, de resident van Menado, C. Bosscher.

Tot resident van Menado, de resident van Ternate, C. J. Bosch.

Tot adsistent-resident van Soekapoera (residentie Preanger regentschappen) tevens vendumeester aldaar, de benoemde adsistent-resident van Tjiringin (residentie Bantam) J. W. van Rijck.

Tot adsistent-resident van Tjiringin (residentie Bantam) tevens vendumeester aldaar, M. J. Pool, laatst adsistent-resident van Lebak residentie Bantam), onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Tot advocaat en procureur bij het hooggeregtshof van Nederlandsch-Indie, mr. W. à Brakel Reiger.

Tot tweeden kommies bij de directie der producten en civiele magazijnen, de ambtenaar op wachtgeld J. H. du Puy, laatstelijk tweede kommies ter algemeene secretarie.

Tot controleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en kultures, de ambtenaar ter beschikking van den directeur der kultures K. W. van Gorkom.

Tot kommies kashouder te Grissee, (residentie Soerabaija,) de kommies bij den adsistent-resident van Grissee, J. J. Hercules.

Tot tweeden kommies op het residentie-kantoor te Soerabaija, de derde kommies ter algemeene secretarie H. Young.

Tot kommies op het residentie-kantoor te Tagal, kommies archivarius van het mijnwezen, A. C. van den Bor.

Tot griffier bij den landraad te Soerabaija, mr. H. B. E. C. N. Baermaijer von Berinkhofen, thans met de waarneming van die betrekking belast.

Tot opziener bij 's lands houtstapelplaats en houtzaagmolen te Batavia, P. M. Gallas, gepensioneerd kapitein der infanterie.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Directeur der Producten en civiele Magazijnen,

ZIJN BENOEMD:

Tot telegrafisten der derde klasse, de telegrafisten R. T. R. Knaap, C. M. Naudith, H. R. Denkelaar, H. J. Scholten, H. F. van Beek, A. S. Ahlers, G. van Heeteren, A. H. Holdert, G. F. L. van Beuschom, F. W. Goddaeus, J. J. Bals, M. Wruck, M. van Abcoude. A. J. J. C. Guise, L. R. Priester, H. Simon, J. J. Langenberg, J. van Blareum, J. A. Cardon, D. W. Vermeer, C. J. H. van Zwieten, S. A. J. de Bruin, D. Smits, G. W. A. Strick van Lindschoten en F. D. Schreijner, de leerling telegrafist L. B. Luster, de telegrafisten T. H. L. van den Dungen Gronovius, A. A. Bier, J. W. Spier en B. E. van Sornsen de Koste, de leerling telegrafist C. C. W. Wruck, de telegrafist A. N. Kolmus, de leerling telegrafisten C. J. P. P. A. Musquetier en J. J. de Buck, de telegrafist L. Schreijner, de leerling telegrafist C. Spier, de telegrafisten S. Keilman en C. T. Renoult, de leerling telegrafisten H. Meister, F. W. Harbord en C. Finschi, de telegrafist P. C. M. van Abcoude, en de leerling telegrafisten A. F. A. Zeidel, A. T. D. Alting Siberg en A. Duijshart.

ZIJN BELAST:

Met de waarneming der betrekking van telgrafisten der derde klasse de militairen voor memorie J. Hamburg, H. J. G. Aars, dienstdoende telegrafisten, A. L. H. Arentz, dienstdoende leerling telegrafist, G. F. W. C. Schmitt, E. W. Suss en G. E. L. J. Veerman, dienstdoende telegrafisten, en C. van Beuningen van Helsdingen en G. J. Lessig, dienstdoende leerling telegrafisten.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie H. H. G. Peltzer,

BEVORDERD:

BIJ HET CORPS DER GENIE EN SAPPEURS.

Tot kapitein, de eerste luitenant C. J. van Goens.

tot eerste luitenant, de tweede luitenant M. J. Mulder, beiden van het corps.

GEPLAATST:

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Bij het bureau van den chef over de geneeskundige dienst, de dirigerende officier van gezondheid der tweede klasse voor memorie, inspecteur der vaccine op Java en Madura, M. F. Reiche, met bepaling, dat hij als zoodanig van „voor memorie" zal worden teruggevoerd.

GESTELD:

Op non-activiteit, de tweede luitenant der infanterie J. F. D. Engelhard.

NEDERLANDSCH INDIE.

Soerabaya, den 12den April 1861.

TELEGRAM.

BENOEMD:

Tot substituut officier bij den raad van justitie te Soerabaya, de eerste kommies bij het parket van den procureur generaal Mr. C. G. Hultman.

Tot ingenieur der eerste klasse bij het marine etablissement op het eiland Onrust, de waarn. ingenieur der tweede klasse J. de Haas.

Tot advocaat en procureur bij den raad van justitie te Soerabaya Mr. F. D. C. V. Arriens.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures J. Baart de la Faille, en aan den kapitein der infanterie B. Barneveld.

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Ambon*, kapt. W. Vogel, van Macassar: de kolonel de Brabant en dochters, luit. ter-zee 2de kl. Bijleveldt, offic. van gez. Brunner, apoth. 2de kl. Bakker Overbeek, en mevr. Sick de Bruin.

ALGEMEEN OVERZIGT

van den specialen correspondent van den Oostpost.

BINNENLAND.

'S GRAVENHAGE 24 *Februarij.*

Ik veronderstel dat gij ook in het bezit zijt gekomen van mijne tweede bezending van 9 Februarij, den dag van den feestelijken intogt des konings in de residentie, terugkeerende van de door den watersnood geteisterde streken. Al wat ik u daarin heb medegedeeld omtrent de geestdrift en de nationale opgewektheid was inderdaad slechts een flaauwe schets, in der haast en onder den eersten indruk opgesteld, maar beneden de werkelijkheid. De daad des konings heeft dan ook overal in den lande eene ongekende mate van sympathie en verhoogde liefde voor het Oranje-stamhuis opgewekt, waarvan de bewijzen zich dagelijks lucht geven in het aanbieden van huldeblijken en ontboezemingen; in één woord, de traditionele band, dien Oranje aan Nederland hecht, gegrond op volkshistorie en volksontwikkeling, is nog hechter toegehaald, nu een telg van Oranje, een constitutioneel vorst, op het vernemen van het leed van een deel zijner landgenooten, zich ter plaatse van het gevaar spoedt; overal troost en hulp en bijstand verleent, en een belangrijk deel van zijn inkomen beschikbaar stelt om rampen te leenigen en schade te vergoeden. Er is veel gesproken over het bedrag der sommen, door Z. M. en door het hof verstrekt, maar de waarheid is dat men de regte waarheid daarvan niet gemakkelijk zal leeren kennen. De giften der koninklijke familie, met inbegrip van herhaalde verstrekking van levensmiddelen, kleeding enz. gaan stellig, schoon alles niet bekend geworden is, wel naar de $2^1/_2$ ton gouds, eerder meer dan minder.

Waar het Vorstenhuis zóó voorgaat, daar is het niet te verwonderen dat de natie, insgelijks, om haar alouden weldadigheidszin beroemd, waardig volgt. Dagelijks nog komen er, niettegenstaande de aangekondigde algemeene collecte,

belangrijke giften in of worden de bestaande plaatselijke of algemeene commissien met nieuwe sommen verblijd, en met erkentelijkheid zij het gezegd, het buitenland, maar vooral Belgie, blijft niet achter. Wat de algemeene collecte betreft, op 's konings verjaardag gehouden, na vooraf op Zondag den 17den gepastelijk te zijn ingewijd door eenen algemeenen bedestond, die collecte heeft niet meer of minder opgebragt dan de aanzienlijke som van p. m. *f* 700.000 behalve de aanzienlijke giften van vroeger.

Zie hier eene verdeeling:

Z. M. de Koning	*f* 40,000.
H. M. de Koningin	3,000.
Z. K. H. de Prins van Oranje	5,000.
H. M. de Koningin-Moeder	5,000.
Z. K. H. Prins Fred. en Gemalin	10,000.
H. M. de Koningin van Zweden	3,000.
de Douairiere Gravin van Nassau	500.
De stad Amsterdam	88,654.
's Gravenhage	53,500.
Rotterdam	38,500.
Utrecht	28,700.
Haarlem	16,802.
Leijden	11,624.
Dordrecht	9,414.
Arnhem	9,228.
Groningen	9,000.
Leeuwarden	6,690.
Middelburg	6.000.
Schiedam	5,838.
Zwolle	4,265.
Zutphen	4,248.
Breda	4,000.
Nijmegen	3,848.
Harlingen	3,538.
Delft	3,342.
Rhenen	3,064.
Amersfoort	3,000.

En wijders beneden de *f* 3000, waaronder nog vele gemeenten van *f* 2000 en *f* 1000.

Nu vergete men niet, dat zoowel het koninklijk huis als al die steden en gemeenten vroeger reeds aan afzonderlijke commissien of collecten riumschoots hebben bijgedragen o. a. Amsterdam *f* 160,000, 's Hage ruim *f* 52,000 en Rotterdam *f* 50,000 en bij den heer H. Nijgh, bureau N. Rott. ct. *f* 16,000. Andere steden hebben eveneens op de eerste mare hulp gezonden, zoo in geld als in levensmiddelen en kleeding.

Is er meer noodig om de Nederlandsche weldadigheid in het helderste daglicht te stellen? Maar, de ramp was ook zoo groot, en komt nu pas in zijne gansche uitgestrektheid aan het licht, nu het vloedwater de overstroomde streeken begint te verlaten en men de geweldige uitwerkselen van die bange, barre nachten voor den Bommelerwaard en het Maas- en Waalsland meer van nabij kan aanschouwen. Alles verwilderd, verwoest, half verzonken of door kolossale ijsbonken tot wrakken gebeukt, alles, alles stond in het water, zóó schrijft een ooggetuige.

Huizen, half van één gereten en half in één gezonken, stonden tot aan het dak in het water, boomen als grashalmen ontworteld of midden door geslagen, schuren en stallen als kinderspel eigoed medegevoerd, kortom de vruchten van vlijt en arbeid liggen daar vertrapt en vertreden; de slaande engel had in dien grauwen ochtend hierover gezwaaid en ramp, ellende en menschenverlies veroorzaakt, zoo kwistig als er vroeger voorpoed en geluk was rondgestrooid.

En daarom ook was er groote hulp noodig bij zoo grooten nood, en daaraan heeft Nederland door, zijn koning voorgegaan, in ruime mate voldaan en daarin zal Ned. Indie, tot waar de hulpkreet bereids is doorgedrongen — wij houden er ons overtuigd van gewis niet achterblijven.

Indien er iets is dat in deze dagen van opgewekt nationaliteitsgevoel en vaderlandslievende eenheidszin bij het altaar der weldadigheid, een wanklank daar stelde in dit schoone accoord, het was eene laffe mijstificatie van een paar onbeduidende personen te 's Bosch, die door middel van gesteendrukte brieven op naam van den Directeur van het kabinet des konings, aan onderscheidene hoog geplaatste autoriteiten te 's Hertogenbosch en ook aan eenige andere achtenswaardige ingezetenen aldaar en zelfs aan andere personen, die zich bij de ramp verdienstelijk hadden gemaakt, ridderorden van den Leeuw en Eikenkroon over 's Hage hebben toegekend, waarop in de eerste ure der vreugde en dankbaarheid feesten en manifestatien werden gevierd. Naderhand bleek, wat er plaats had gehad, en hoe 's konings naam en die van de authoriteiten was misbruikt tot botviering of van personele veete òf van eene zoutelooze kwâjongensstreek. Het duurde dan ook niet lang of de ontwerper en steendrukker beiden te 's Bosch woonachtig, Cordewener in manufacturen en Demeline steendrukker, werden in hechtenis genomen, doch zijn thans weder op vrije voeten, hetzij omdat de daad geene eigenlijke valscheid in geschrifte daarstelt, vermits de gewone handteekening van den heer de Kock niet was nagemaakt, maar met steendrukletters er onder stond, hetzij dat geene termen tot voorloopige inhechtenishouding bestaan. Hoe dit zij, de zaak heeft, en te regt, de algemeene verontwaardiging gaande gemaakt, hoewel het feit zelf tot zeer comische tooneeen en manifestatien in s'Hertogenbosch heeft aanleiding gegeven. Als een waardig tegenhanger strekt intusschen dat de Koning op Hoogst deszelfs verjaardag een aantal echte en ware decoratien heeft uitgereikt, die wij hiernevens mededeelen. De dappere land- en zeemagt in Oost-Indie heeft het grootste aandeel in die bewijzen van 's konings belooningen voor moed beleid en trouw. (zie de benoemingen hierachter.)

(*Wordt vervolgd.*)

RIDDERBENOEMINGEN OP 'S KONINGS VERJAARDAG.

I. NEDERLAND.

Bij Kon. besluiten van den 19 dezer is de heer Mr. J. S. Lotsij, Minister van Marine, benoemd tot ridder grootkruis der orde van den Nederl. Leeuw.

Voorts tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw de heeren: B. J. Mutsaers, lid van Gedep. Staten van Noordbrabant te Tilburg; Mr. J. C. R. van der Bilt, lid van Gedep. Staten van Zeeland, te Goes; A. Perk, lid van de Prov. Staten van Noordholland, te Hilversum; W. C. A. Staring, referendaris bij het Departement van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage; J. C. Bolten hoofdingenieur van den waterstaat 1ste klasse, te Leeuwarden; J. J. A. Waldorp, ingenieur van den waterstaat 1ste kl., te 's Gravenhage; Mr. B. C. Cau, voorzitter van centrale directie van Schouwen, Burgh en Westland, te Zierikzee; G. C. B. Suringar, hoogleeraar in de faculteit der geneeskunde, te Leiden; C. G. Cobet, hoogleeraar in de faculteit der wijsbegeerte en letteren, te Leiden; P. Harting, hoogleeraar in de faculteit der wis- en natuurkunde te Utrecht; W. Muurling, hoogleeraar in de faculteit der godgeleerdheid te Groningen; Dr. J. H. Kroon, inspecteur van het lager onderwijs in Gelderland, te Zutphen; Dr R. C. Bakhuizen van den Brink, archivaris van het Rijk, te 's Gravenhage; C. G. Withuys, te 's Gravenhage; Dr. J. P. Heije, te Amsterdam; J. W. Schlimmer, directeur der landbouw-kolonie Neêrl. Mettray op Rijsselt bij Zutphen; Dr. J. B. Molewater, te Rotterdam; Dr. R. Westerhoff, te Warffum; en H. A. de Bloeme, kunstschilder te 's Gravenhage; Mr. C. M. Wintgens, president van het Prov. Geregtshof in Limburg; Mr. G. Schimmelpenninck Jz., vice-president van het Prov. Geregtshof in Noordholland; Mr. G. D. Ribbius, adv.-gen. bij het Prov. Geregtshof in Overijssel; Jhr. Mr. J. M. van Beyma, officier van justitie bij de Arr.-Regtb. te Leeuwarden; Mr. J. M. B. J. van der Does de Willebois, regter in de Arrond.-Regtbank te 's Hertogenbosch; Mr. E. Scheidius, auditeur-militair in de 2de militaire afdeeling te Arnhem; Mr. E. J. van Eeden, griffier der Arrond.-Regtbank te Utrecht, en Mr. D. Tieboel Siegenbeek, vice-president der commissie van administratie over de gevangenissen te Leiden; F. de Wildt, directeur van de Grootboeken der Nationale Schuld en agent van het Ministerie van Finantien te Amsterdam; J. Spoor, betaalmeester van 's Rijks schatkist in het arrondissement Breda; T. G. Versteit, referendaris bij het Departement van Finantien, en Jhr. Mr. W. Quarles van Ufford, referendaris van de 1ste kl. bij den Raad van State; Jhr. Mr. R. J. Schimmelpenninck, kamerheer in buitengewone dienst; den referendaris bij het Depart. van Marine J. Z. Burnet; den kapt. ter zee S. Fiber Huys; den kapt.-luit. ter zee P. A. van Rees; de luits. ter zee 1ste kl. P. Tontenhoofd en K. F. R. Andrau, en den luit. ter zee 2de kl. J. B. H. de Jong; D. J. Mackay, predikant bij de Nederduitsche Hervormde gemeente te Amsterdam; J. Tideman, hoogleeraar bij de kweekschool der godgeleerdheid voor de Remonstranten te Amsterdam en P. Jas, predikant bij de Nederduitsche Hervormde gemeente te 's Gravenhage; de heer J. P. Deppen, bisschop van Samos, in partibus infidelium en adjutor van den aartsbisschop van Utrecht en den apostolischen administrateur van het bisdom van 's Hertogenbosch te Haaren; Jhr. L. J. H. ridder de van der Schueren, referendaris bij het Departement voor de Zaken der Roomsch-Katholijke Eeredienst; de heer J. T. Rodewijk, Nederlandsch consul te Emden en voor Oost-Friesland; de heer C. N. Stibolt, Nederlandsch consul te Christiania; de heer L. Heukensfeldt Slaghek, Nederlandsch consul-generaal te Livorno; de heer Welter, leeraar der Hervormde gemeente te St. Petersburg; en de heer Alexander von Sybel, directeur der Dusseldorfsche transport-verzekeringmaatschappij.

— Bij besluiten van den 19 dezer, heeft Z. M. de Koning in de Orde van de Eikenkroon benoemd:

Tot *Ridder Grootkruis*: den heer J. Bosscha, Minister voor de Zaken der Hervormde en andere Eerediensten; den heer Mr. J. A. Mutsaers, Minister voor de Zaken der Roomsch-Katholijke Eeredienst; den heer Mr. J. A. Philipse, President van de Eerste Kamer der Staten-Generaal; den heer Mr. G. C. J. van Reenen, President van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Tot Groot-Officier: den heer Mr. C. H. B. Boot, Lid van den Raad van State; Jhr. P. J. Bosch van Drakestein, Commissaris des Konings in de Provincie Noordbrabant; den heer P. J. A. M. van der Does de Willebois, Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg.

Tot Commandeur: de generaal-majoor C. H. Hoppé, commandant der 6de militaire afdeeling; den kolonel J. H. Engelbregt; den luit.-kolonel der normale schietschool J. P. A. Canselaar; den kolonel C. P. T. G. van Emden.

Tot Officier: den heer L. Arts, hoofd-commies bij het Depart. van Buitenl. Zaken; den heer Swaving, luit.-kolonel, commandant der dienstdoende schutterij te Zutphen; den heer J. Verheijen, president van het Letterkundig Congres te 's Hertogenbosch; Jhr. J. Sandberg, oud-ontvanger; den heer E. Georgii, consul-generaal der Nederlanden te Stuttgart; den heer W. Baron von Heukstein, consul-generaal der Nederlanden te Weenen.

Tot Ridder: den heer A. Kreszman, consul der Nederlanden te Stokholm; den heer G. Ecklund, consul der Nederlanden te Norrköping; den heer d' Orelli, consul der Nederlanden te Zurich; de heer H. Stucklé, consul der Nederlanden te Algiers; den heer H. Teixeira de Mattos, chef van een handelshuis te Weenen.

Z. M heeft, bij besluit van den 19 dezer, nog benoemd: tot ridder der orde van den Gouden Leeuw van het Huis van Nassau, de heeren: Mr. A. G. A. Ridder van Rappard, Minister van Staat, en L. G. A. Graaf van Limburg Stirum, Opperschenker des Konings.

II IN NED. INDIE

— Bij besluit van den 18, n° 83, heeft Z. M. tot belooning dergenen, die zich sedert het begin der expeditie in de Zuid en Oosterafdeeling van Borneo, daarbij of bij het debarquement in de Kapoeas-rivier, op den 20 April 1860 hebben onderscheiden, goedgevonden:

A. ter zake der expeditie in de Zuid-en Oosterafdeeling van Borneo:

1°. te bevorderen tot ridders 3de kl. van de Militaire Willemsorde, de ridders 4de kl. dier orde:

a. van de zeemagt: den kapt.-luit. ter zee R. L. de Haes, en den luit ter zee 1ste kl J. A. van de Velde;

b. van de landmagt: de majoor der infanterie, commandant der troepen in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo G. M. Verspijck, den kapt. der infanterie H. W. van Oijen, den kapt. der genie en sapeurs G. H. Schepers, den serjant der artillerie G. J. ter Woord;

2° te benoemen tot ridders 4de klasse van de Militaire Willemsorde: *a.* van de zeemagt: den kapitein ter zee J. A. K. van Hasselt, den luit. ter zee 1ste kl. A. Dronkers; de luits. ter zee 2de kl. E. F. Hanel von Cronenthall, C. A. Jeekel, T. C. Gobee en W. J. Adams; den sedert eervol ontslagen luitenant ter zee 2de kl. Jhr J. M. Clifford Kooq van Breugel; den 3den stuurman D. Slot; den 1sten bootsmansmaat J. C. Enchelmaijer; den schieman F. den Hertog; den matroos 1ste kl. J. T. Huissen; den mariinier 3de kl. B. van Vugt; voorts den sedert eervol ontslagen administrateur der koleamijn Oranje Nassau, F. R. G. W. Jansen en den gezaghebber van het gouvernements-stoomschip *Boni* A. H. Kuipers; en

b. van de landmagt: den kapt. der inf., chef van den staf der expeditie, G. F. de Mallet, den offic. van gezondh. 1ste kl., chef van de geneeskundige dienst bij de expeditie G. F. Charlier; de kapiteins der inf. W. B. Grass en C. J. Riesz; den 1sten luit. der inf., adjudant bij den chef der expeditie E. W. Pfeiffer; den 1sten luit. der inf. C. G. H. F. van Schendel; den 1sten luit. der inf., comm. van het detachement te Pengaron, A. F. Beekman, den 1sten luit. der inf. J. J. W. E. Verstege: den 1sten luit. der art. (tijdelijk gedetacheerd bij het leger in Nederland) G. F. W. Borel; den officier van gezondheid 3de kl. L. C. A. Rombach; de 3de luits. der inf. M. T. H. Perelaer, E. Perné, Jhr. J. H C. van der Wijck en J. H. Hojel; de adjud.-onderoffic. der inf., H. T. Serquet, J. P. Coenen en F. van Straten; den sergeant stafhorenblazer der inf., L. van Laar; de sergeanten der inf., E. K. J. Vermeulen, A. W. Dekker, F. Fontijn en G. Kromkamp; den sergeant der artillerie, D. R. Fennema; de korporaals der inf., W. F. van Woesik, D. den Hartog, G. F. Smith en J. J. Krijsman; de fuseliers H. Boonstra, C. J. Welling, T. van Doesen, L. J. Maaker en J. Smallegange; de sapeur 1ste kl. H. Kaal;

3° te benoemen tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw de offic. van gezondh. 2de kl. van de zeemagt J. A. Visscher

4° toe te kennen den eeresabel met het opschrift: „Koninklijk eereblijk voor betoonde dapperheid" aan:

a. van de zeemagt: den luit. ter zee 1ste kl. W. Sluyterman van Loo, en den luit. ter zee 2de kl. W. Steffens, en.

b. van de landmagt: aan de kapts. der inf. P. J. E. Hartsteen en C. Ravesteyn (de eerste thans met verlof in Nederland aanwezig;)

5° bij afzonderlijke dagorders, zooin Indië als in Nederland, eervol te vermelden:

a. van de zeemagt: den kapt.-luit. ter zee jhr. J. B. E. von Schmidt auf Altenstadt de; luits. ter zee 1ster klasse J. N. Slegt, W. K. van Gennep, P. J. Buyskes en F. H. P. van Alphen; de luits. ter zee 2de klasse D. M. G. de Swart, W. F. van der Burg, K. C. Bunnik en J. L. baron van Isselmuiden; de offic. van gez. 2de kl. L. F. Praeger, F. J. van Leent, en den sedert eervol ontslagen offic. van gez. 2de klasse, H. L. Vernhout; den offic. van gez. 3de kl. I. de Clercq Zubli; den offic. van administratie 3de kl. F. A. Marinkelle; den machinist 1ste kl. P. J. J. Faure; den sedert gepensioneerden machinist 1ste klasse H. W. Fricke; den machinist 3de klasse, J. S. Soeterik; den schipper in het vaste corps A. van Loon, den 2den schiemansmaat J. G. F. Lambrecht, de kwartiermeesters D. M. Drewes, A. J. Körber en A. G. A. Duysman; den 3den timmerman J. N. Kloeke, den 2den ziekenoppasser A. van der Velde, den sedert ontslagen matroos 1ste kl. C. de Bruin, ded matroos 1ste kl. J. Schroevers, den sedert ontslagen matroos 1ste kl. W. Helps, de matrozen 1ste kl. W. van Meurs, H. H. Mandt, J. C. Geluk en Dio; de matrozen 2de kl. G. J. van Varik, J. A. van Lieshout, H. Lansheer, J. Schneider, C. J. Paddenburg en A. Ziervogel; de matrozen 3de kl. J. H. van Heusden en M. W. Kalee of Kablé; den serjant der mariniers T. H. Vuurpijl; den mariniers 3de kl. A. Hanselman; de luits. ter zee 2de kl. Jhr. F. L. F. K. von Pestel en F. H. van der Kop, beiden gesneuveld bij de bemagtiging van het stoomschip *Onrust*, door den vijand, op den 27 Dec. 1859; den matroos 2de kl. A. A. Stom (sedert overleden);

b. van de landmagt: den majoor der inf., commandant van het 9de bat. C. F. Koch, den kapt. der inf. J. Epke, de 1ste luits. der inf. W. G. Munters, P. P. J. Eypen en V. L. Schwartz, laatstgenoemde sedert overleden, den tijdelijk van het leger in Nederland gedetacheerden 1sten luit. der inf. A. J. J. L. Prinsen, de 1ste luits. der inf S. J. Boers en H. C. Magnin, laatstgenoemde thans met verlof in Nederland aanwezig, de officieren van gez. 3de kl. M. van Andringa, E. Tail en H. van Lokhorst, den 2den luit. der artill. A. C. H. Winter, den adj.- onderoffic. der artill. J. S. de Moor, de serjanten der inf. A. J. Luescher, F. J. van Dongen, W. L. E. V. von Massow, M. Tiernego en P. A. de Ridder; de serjanten der artillerie J. J. Koelet, R. F. J. Hille, en J. Bockhout; den fourier der inf. G. van der Pol; de korporaals der inf. P. Peeters, J. Rosemulder, C. Rothe en P. Steenwijk; de korporaal der artillerie W. van der Werf; de fuselier der inf. C. Steinkuhl, J. de Werk, C. J. Colin, J. Kramer, D. Rachster, S. Wolf, J. Knauber, C. Piat, A Ascerapi, J. J. G. Wittwer, J. C. Buursen, M. de Treyn, F. A. Sippel en A. van der Sluis, de kanonniers 1ste kl.: J. J. de Ruiter, V. Aschenbrucker, J. A. Philipoom, A. Lodde, J. W. F. Harlacher, L. van Ewijk, L. Eugen, de kanonniers 2de klasse L. J. Teering, J. F. Bury, J. W. H. Bosman en W. Stoffers, en den hospitaal-soldaat C. Muller; en voorts den 1sten gezaghebber bij de dienst der Gouvernements-schoeners en kruisbooten W. Huisman; den 1sten machinist aan boord van het Gouvernements stoom-adviesvaartuig *Tjipanas*, G. Stroom; den machinist van den stoomsleeper *Kapitein van Os*, A. A. Rous, en den gezagv. van het civiele stoomschip *Lennet* H. Bloemink; en

B. ter zake van het debarquement in de Kapoeasrivier op den 28 April 1860, eervol te doen vermelden bij afzonderlijke dagorders zoo in Indie als in Nederland: van de zeemagt: de luits. ter zee 2de kl. G. C. C. Thierens en D. J. A. D. van den Steen; en zulks met bijvoeging in in de uit te vaardigen dagorders:

a. dat de voordragt van den kolonel, destijds commandant der troepen in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, om den luit ter zee 1ste kl. J. C. H. van der Velde den eeresabel met het opschrift: „Koninklijk eereblijk voor betoonde dapperheid" of eene andere Koninklijke eerebelooning te schenken, in Neêrl.-Indie buiten verdere behandeling is gebleven, tengevolge van zijn sneuvelen op den 27 December 1859, bij de bemagtiging door den vijand van het stoomschip *Onrust*; en

b. dat aan de voordragt van den Gouverneur-Generaal van Neêrl. Indie om ter zake der expeditie in de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo, den tijdelijk van het leger in Nederland bij de Oostindië gedetacheerden kapt. der inf. A. H. B. Schiff, den 1sten luit. der inf. Oostindië C. J. G. Hamming, den gezaghebber behoorende tot de dienst der gouvernements-schoeners en kruisbooten W. Glaser en de matroos 3de kl., A. van de Velde, te benoemen tot ridders 4de kl. van de Militaire Willemsorde geen gevolg heeft kunnen worden gegeven, vermits zij sedert overleden zijn.

HOE INDIË GEREGEERD WORDT?

Wij ontvangen van onzen particulieren correspondent te 's Gravenhage het hiervolgend overzigt van een pas van de pers gekomen werk onder bovenstaanden titel, van den heer H. J. Lion, oud-officier van het Indisch leger.

Een nieuw boek over Indische aangelegenheden. Is het wel een *nieuw* boek? Gij begrijpt de strekking dezer vraag. Ja, het boek is *nieuw*; maar de inhoud geloof ik niet, althans niet in algemeenen zin. Het is eene nieuwe variatie op het bekende, meermalen gehoorde thema, maar de vorm is anders, de feiten verschillen misschien. Maar daarom ook geven wij afgescheiden van de beoordeeling der bijzonderheden en zonder de juistheid te erkennen van menige stelling of beschouwing, hier reeds uwen lezers een getrouw verslag van de hoofdgedachte en van den hoofdinhoud van het werk. Beiden sullen dadelijk het best in het oog springen door den aanhef, de inleiding als het ware, voor een gedeelte woordelijk op te nemen als *uitgangspunt* voor het verder betoog. In die

I

Inleiding zegt de schrijver o. a. het volgende.

De maatschappij in Nederlandsch Indie is zeer ontevreden over de wijze, hoe Indie geregeerd wordt, waardoor niet alleen hare zedelijke en stoffelijke belangen gedurig moeten wijken voor de onwrikbare en dagelijks vermeerderende eisschen van het moederland, maar waarbij zelfs haar bestaan herhaaldelijk in de weegschaal wordt gesteld.

Ik bepaal mij ten dien opzigte thans tot een enkel punt.

Aan wien moeten worden geweten, de maatregelen, die door hunne strekking den staat van zaken in het Rijk van Bandjermassin hebben ondermijnd?

Aan wien moet geweten worden de benoeming van ambtenaren, die door hunne wijze van bestuur den ondergang hebben berokkend van een aantal nijvere Europeanen, die zich op de bescherming van het bestuur verlieten *en het volste regt hadden zich op die bescherming te verlaten?*

Het is toch van algemeene bekendheid, dat het Indisch Gouvernement verzoeken, om nijverheids-ondernemingen daar te stellen, van de hand heeft gewezen, op grond, dat men de ondernemingen niet behoorlijk kon beschermen, en niet verkoos, dat zij zelven maatregelen van bescherming namen. Het Indisch Gouvernement laat zich de bescherming van nijverheids-ondernemingen *betalen*, direkt en indirekt. En nu die bescherming niet is verleend, de ondernemers zijn vermoord en een groot kapitaal is opgeofferd, heeft nu het Indisch Gouvernement de nagebleven betrekkingen der vermoorden schadeloos gesteld of het verloren kapitaal vergoed? Is er in Nederland eene enkele stem opgegaan, om die handeling van regtvaardigheid te vorderen?

En daarbij de eischen van Nederland aan Indie, zijn zij wat zij vroeger waren? of vermeerderen zij nog dagelijks?

Eerst wilde *van den Bosch* Indie aan Nederland dienstbaar maken door de indirekte winsten, die handel en nijverheid zouden genieten, wanneer de landbouw in Indie werd aangemoedigd tot voortbrenging van produkten van uitvoer. Het produkt zoude op Java verkocht en de Nederlander door een differentiëel uitvoerregt de meest begunstigde concurrent worden.

Met dit *voorregt* niet tevreden, werd het *monopolie van levering* aan het Gouvernement uitgevonden, te gelijk met het *konsignatie-stelsel.*

Toen dat goed ging, meende men dat Indie aan Nederland zoo veel had gekost, dat men het wel met een paar honderd millioenen der Nederlandsche schuld belasten en de rente ad *f* 9.800.000 uit de Indische baten kon vinden.

De *f* 9.800.000 werden gevonden en lieten een overschot, dat in den natuurlijken loop van zaken had moeten dienen tot aflossing der Indische schuld, waarna de hulpbronnen van Indie dienstbaar konden worden gemaakt tot het aanleggen van groote werken van openbaar nut en andere inrigtingen van algemeen belang *in Indie.*

Maar hoe meer men ontving, hoe meer men verlangde. De rente werd betaald de schuld bléef dezelfde.

Het *batig slot* werd uitgevonden.

De bevolking van Java werd meer en meer gebonden aan den arbeid door Gouvernements-produkten, maar....de *hooge* en de *differentiele regten* van in- en uitvoer zijn tot heden behouden gebleven.

De arbeider die voor Nederland werkt, moet ook nog de lijnwaden van Nederland duurder betalen, dan de Engelschman of ander vreemdeling, die deze lijnwaden in Nederland koopt en naar vreemde landen uitvoert.

Terwijl in Nederland het monopolie der vrachten voor den overvoer van produkten uit Indie wordt gehandhaafd en aan de schatkist een verlies berokkent van twee millioen 'sjaars, die bij uitbesteding dezer vrachten zouden gewonnen worden, ziet men in dat zelfde Nederland met nijdige oogen de prosperiteit van eenige industriëlen in Indie, die met het wagen van een groot kapitaal en met elke soort van moeijelijkheid en eventueel (men denke aan Bandjermasin) met levensgevaar kampende, dat fortuin verwerven naast een veel grooter getal die voor hun streven niets hebben ingeoogst dan armoede, ziekte of dood. Men wil regelingen maken niet in het belang der Indische maatschappij, maar *om er voor Nederland nog meer uit te halen*, en de regelingen, die men daarstelt, worden in het openbaar op dat beginsel verdedigt.

En niet tevreden met de handhaving der monopolien van vrachten, konsignatien, differentiele regten en andere op Indie zwaar drukkende voorregten, maakt men thans de opbrengsten, van Nederlandsch Indie ook nog dienstbaar aan de daarstelling van openbare werken in *Nederland*, die weinig of geene rente geven, en even weinig zullen bijdragen tot ontwikkeling van landbouw of nijverheid in dit land, maar ten gevolge hebben, dat men aan Nederlandsch Indie *moet* weigeren de inrigtingen, zoowel in stoffelijk als zedelijk opzigt, die voor den vooruitgang van Indie niet alleen wenschelijk geacht worden, en dat land tot hooger bloei kunnen opvoeren, maar die *voor het behoud van het geen bestaat* reeds eene levenskwestie zijn geworden.

Vele en luide klagten zijn over dezen stand van zaken aangeheven, zelden met goed gevolg, meestal met ontkenning der gegrondheid of met beloften van verbetering, die of in het geheel niet, of te laat, en altijd nog zeer gebrekkig komt; wezenlijke verbeteringen stuiten, gelijk een schrijver dezer dagen zeer juist heeft opgemerkt, af op de onwrikbare eischen van Nederland.

Over deze wijze, Indie te regeren, is de Indische maatschappij verontrust en waar men verder gaat, verbitterd.

Teregt beweert zij, dat op de aarde geen kinderland bestaat, dat zoo hard werkt en zoo rijke schatten vergaart voor het moederland als Nederlandsch Indie voor Nederland.

Teregt beweert zij ook, dat geen moederland bestaat op op aarde, dat zijne kinderen zoo stiefmoederlijk behandelt als Nederland Nederlandsch Indie.

Teregt verlangt men daarom, dat hierin verandering verandering en verbetering kome en voldaan worde aan de billijke eischen van Indie, die vervuld wordende, in hare gevolgen toch van jaar tot jaar weder grooter winsten voor Nederland zullen afwerpen.

II.

In de tweede plaats onderzoekt schrijver de vraag: of de bewering gegrond is, dat voor Indie zoo weinig gedaan wordt? Vroeger werd dat niet of minder ontkend, thans wel. Hij beweert dat de onjuistheid van het algemeen overzigt op 7 Junij 1859 in het Bataviaasch Handelsblad opgenomen niet is aangetoond, noch de feiten gelogenstraft. Wij zijn dat niet zoo gaaf eens, zonder als wederlegging te beschouwen eenige schotschriften van *Philalethes*, op inspiratie der oudgasten *leeleid*, en voor een goed honorarium *geleverd.* Maar dit daargelaten, de schrijver beweert dat de aftreding van den heer Rochussen eene weldaad voor Indie en Nederland is en dat zal hij door *feiten* bewijzen, waartoe het volgende onder meer wordt uitgekozen.

III.

Het *postwezen* op Java. Hier volgt eene breede uiteenzetting eigenlijk meer voor Nederlandsche lezers van den ellendigen toestand waarin die tak van publieke dienst verkeert. Hij stelt het postwezen gelijk met de Thurn en Taxische post in Duitschland, voor twee eeuwen geleden. Hij behandelt zoowel de duurte als de traagheid, zoo van personen als goederenvervoer. Indien het het Indisch gouvernement aan eene particuliere Maatschappij concessie verleende tot aanleg eener posterij over Java voor het transporteren van reizigers, geld en goederen, onder voorwaarde om tegen een bepaald tarief ambtenaren en officieren en tegen een vast subsidie de brieven te vervoeren, dan zoude men eens zien, wat particuliere industrie vermag tegenover gouvernements-inrigtingen.

Men heeft geen postzegels, noch op de plaatsen waar men van paarden verwisselt, brievenbussen.

Een brief van Batavia naar een eiland (zeebrief) kost b. v. 48 cent. Een brief van Soerabaija naar Batavia kost 76 cent; maar een brief van Soerabaija naar Batavia en verder over zee naar Sumatra of een ander eiland, kost slechts het port van den zeebrief of 48 cent. Een brief van Batavia naar Soerabaija kost 76 cent, maar een brief van Singapore over Batavia naar Soerabaija (dus over een dubbelen afstand,) slechts 25 cent. De Engelsche koopman te Singapore kan dus aan zijn correspondent te Soerabaija schrijven voor nagenoeg *een derde* van het port, dat de op den halven afstand wonende Nederlandsche koopman te Batavia betaalt, indien hij aan dienzelfden korrespondent te Soerabaija schrijft. Meerdere details worden medegedeeld en het feit staat vast dat de regeling van het postwezen in Indië waarvan de urgentie sedert jaren door de regering erkend is, tot heden toe geen plaats heeft gevonden.

IV.

De *Tarieven.* Waarom, als gedwongen arbeid en aanwending van alles ten behoeve der Nederlandsche schatkist als fait accompli wordt aangenomen, waarom belet men dan dat de fabrikant van Almelo zijne lijnwaden aan den bewoner van Java voor denzelfden prijs verkoopt als hij doet aan den bewoner van Groningen of van een vreemd land? Waarom belet men dat de Engelschman zijne voortbrengselen aan den Javaan verkoope, onder belating derzelfde regten als wanneer hij zijne goederen in Nederland invoert. Zoo ook met de aanschaffing van alle benoodigdheden en levensmiddelen voor de Europesche bevolking. Schrijver wenscht vrijheid in het handelsverkeer met zeer matige regten b. v. zes en drie percent. Hij vreest niet dat de Nederlandsche koopman de concurrentie voor den overvoer der producten waarover vrije beschikking is, niet zou kunnen volhouden. Hij wijst op de wetgeving van Britsch Indie en hare goede resultaten; staat stil bij eenige bijzondere bepalingen onzer ingewikkelde Indische tariefwetgeving en doet uitkomen hoe de Engelsche, Fransche, Belgische en in 't algemeen de vreemde nijverheid door het tarief wordt begunstigd boven de Ned. Indische nijverheid, als eene bijdrage te meer *hoe Indie wordt geregeerd.* Hij wijst daarbij op de moeijelijkheden welke het eerste plan tot aanleg eener machinenfabriek op Soerabaija heeft ondervonden, behalve de moeijelijkheden die dergelijke inrigtingen en andere fabrieken ondervinden door het tarief van invoerregten. De Ned. Indische nijverheid werkt voor Indië met een nadeel van minstens 25 percent tegenover de Engelsche nijverheid en dit alleen door het tarief, dat voor voltooide machineriën slechts 6, doch voor ruw materiaal 12 en 24 percent van invoerregt neemt. Hij dringt aan op eene wet waarbij, in afwachting eener volledige tariefsherziening, voorloopig de grondstoffen benoodigd voor den scheeps- en machinenbouw in Ned. Indie vrij van inkomende regten worden gesteld en beveelt die zaak aan de belangstelling en medewerking der Nederlandsche Kamers van koophandel aan. Of moet de nijverheid in Indie ten behoeve der buitenlandsche nijverheid te gronde gaan in afwachting der algemeene regeling van het tariefwezen, die zich misschien even lang zal laten wachten als die van het postwezen?

V.

Spoorwegen in Ned. Indie.

Geene kolonie waar in 't algemeen bij vergelijking zóó weinig gedaan is tot ontwikkeling der natuurlijke hulpbronnen van het land dan op Java en Sumatra. Spoorwegen? Op Java bestaat er nog geen zweem van. Cuba bezit reeds 1300 Engelsche mijlen. Jamaica, Demerarij, Trinidad, Barbados, zelfs nog kleinere eilanden bezitten spoorwegen. Op Mauritius is men druk bezig met den aanleg, enz. Het gevolg zal zijn dat de concurrentie onmogelijk zal worden en achteruitgang moet volgen. Dan volgt eene schets van het vervoerwezen op Java, zoo wat personen als goederen betreft. Hij noemt dit een algemeen bekenden en algemeen betreurden stand van zaken, en prijst spoorwegen uit onderscheidene oogpunten aan b. v. de waarde van den grond in de binnenlanden verdubbelt, meer handen-arbeid en veestapel komt beschikbaar, de staatkundige veiligheid wordt beter verzekerd, de verschillende volken van het eiland worden door meerdere en naauwere aanraking langzamerhand één volk.

Maar het denkbeeld om in Indie spoorwegen aan te leggen is niet nieuw. Hier treedt de schrijver in een overzigt van het gebeurde zoo ver dit bekend is; dit klimt op tot 1840 en is grootendeels uittreksel uit de reeks van artikelen in Mei en Junij 1858 in het Bataviaasch Handelsblad gepubliceerd, toen de heeren Reijnst, Poolman en Fraser der Regering van Ned. Indie een plan aanboden tot het leggen van een spoorweg-net over het eiland Java. Ook dat plan wordt in de bijzonderheden omschreven en door gewigtige bijlagen toegelicht, ten betooge dat ook hier „de onwrikbare eischen van Nederland" eene belangrijke, afstuitende rol spelen. Uitstel, het gevolg van passiven tegenstand, ontwijkende antwoorden en uitwijkende maatregelen zijn tot heden de eenige uitkomst geweest van de vereenigde inspanning van particulieren om concessien aan te vragen en van de drukpers, om de dringende noodzakelijkheid en het nut van spoorwegen op Java aan te wijzen. Vervolgens wordt medegedeeld de poging bij adres, gedagteekend Soerakarta 22 Augustus 1859, door 54 belangstellenden onderteekend, als eene nieuwe poging om de Indische Regering tot eene nadere inspanning aan te zetten, zoomede het adres van ingezetenen van Samarang.

Zoo komt de schrijver tot de zending van den heer Stieltjes en in de Bijlagen onder no. 3 komt de circulaire der Indische Regering voor, waaruit men de denkbeelden van den afgetreden Minister van kolonien kan leeren kennen, zoomede zijn verlangen en verwachting van evengenoemde zending. Hij klaagt zeer dat op het straks aangeduide plan alleen zijn gehoord ingenieurs van den waterstaat in *Nederland*, terwijl de heer Uhlenbeek de kapitein der genie Maarschalk en anderen meer, van den aanleg van spoorwegen op Java eene veeljarige en naauwgezette studie hebben gemaakt. De hoofdreden waarom de gevraagde ondersteuning der particuliere onderneming is afgestuit schrijft hij wederom toe daaraan dat de Indische baten niet alleen voor Nederland gebruikt worden, maar dat men door de aanneming der spoorwegwet daarop reeds geanticipeerd heeft en de inkomsten van Indie voor eene reeks van jaren als 't ware gehypothekeerd heeft. Maar de Minister (Rochussen) wil de spoorwegen niet. Hij wil spoorwegen, bestemd om te worden bereden met ijzeren wagens, getrokken door buffels, assen of paarden.

De ondoordachtheid van dat plan en de voorkeur van gewone spoorwegen door stoomkracht wordt aangetoond, zóó wat de kosten van vervoer als de versnelling der gemeenschap en dus tijdwinst betreft. Hij voorspelt overigens treurige, niets afdoende uitkomsten van de zending dier beide heeren, en betoogt nader de noodzakelijkheid van spoorwegen in Ned. Indie door concessien aan particuliere maatschappijen, en hij zelf heeft een plan gereed tot zoodanigen aanleg van een spoorweg van Samarang naar de Vorstenlanden.

(*Wordt vervolgd*)

Aangekomen Passagiers.

Van JAVA:

Per *Jacoba Christina*, kapt. Jaski; De heer J. Nieuman.

Per *Walvisch*, kapt. Schut: De heer M. S. Pino en familie.

Per *Johanna Maria Christina*, kapt. Gorter: De heer W. Schmincke, adsistent-resident van Sonaroak; de jonge jufvr. A. en B. van Dommelen.

Per *Kosmopoliet*, kapt. Bouten: Mafoor Heesterkamp met familie en 1 Javaansche bediende; doctor Schmidt; mevr. Bras; de heer Mafijolie; de jonge heer Reuze; benevens 27 gepasporteerde militairen.

Per *Jacob Boggeveen*, kapt. van Marken: Vrouwe E. von Schmidt auf Altenstadt met 3 kinderen, en de jonge heeren L. de Burlett.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia:

Per *Friesland*, kapt. Mispelblom Beijer: De heeren J. Blaauwpot en familie en J. Elias.

Naar Soerabaija:

Per *Quatre-Bras*, kapt. Nieuwenhuys: De heeren van Arcken, echtg. en 2 kinderen, Hovestadt en Friedlander, echtg. en kind.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag	Naam van het Schip	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
April 14	Hamb.	Mary Rose.	P. Schenk.		Batavia.				
„ —	Ned. Ind.	Ellen Banka.	Oeij Zing Tek.		Samarang.				
„ —	„ „	Hingoan.	Hadjie Moh. Taheer.		Passeer.				
„ —	Nederl.	Cornelia Hendrika.	J. v. d. Meulen.		Shields.				
„ —	Nea. Ind.	Abdul Hasim.	Said Alie Alhabassie.		Banjermassing				
„ —	„ „	St. Ambon.	W. Vogel.		Molukkos.				

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Jannetje.	Lupcke.	Nederland.	B. Kopersmit & Co.
„	Prins Maurits	J. J. Bart.	„	„ „ „ „
„	A. R. Falck.	van Duivenbode.	„	„ „ „ „
„	Passaroeang.	Kramer.	Amsterdam.	E. Ten Brinck & Co.
„	Adriana Petronella.	Annokkee.	Onbepaald.	„ „ „ „ „
„	Postillon.	van Someren Greve.	„	Schimmelpenninck & Co.
„	Proteus.	Kikkert.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Johannes Lodewijk.	van de Waal.	„	Fraser Eaton & Co.
„	Doggersbank.	Mammes.	„	„ „ „ „
„	Lammina Elisabet.	Jersen.	„	„ „ „ „
„	Alcijone.	Hancke.	„	„ „ „ „
„	Christina Helena.	Tjebbes.	„	Mathieu Ebbs Ruys & Co.
Sardinische	Maria.	A. Scotto.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.
Engelsche	Schotch Lassie.	Kennedy.	Tekoop.	Hill Broekman & Co.
Nederlandsche	Cito.	Grivel.	China.	„ „ „ „
Engelsche	Niun.	Luigard.	China.	„ „ „ „
Nederlandsche	Helmers.	Messen.	In reparatie.	Mc Lennan & Co.
„	Adriana Petronella.	J. A. Annokkee.	Onbepaald.	B. J. van Eck & Co.
Nederl. Ind.	L'Union.	Schuit.	Charter.	Adam & Co.
„ „	Helen Louisa.	Kuijper.	Priaman.	„ „ „

Marktprijzen.

SUIKER *f* 16 @ *f* 16½.—

ARAK *f* 57.—

WISSELKOERS 100½ à 101 %.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang voor haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & COTTE, SOERABAYA.